

بودجه سال ۱۳۹۳ افغانستان تصویب شد

نوشته کریم پوپل

بودجه سال مالی ۱۳۹۳ ۷.۸ میلیارد دالریا ۴۲۸,۳۷۸ میلیارد افغانی که نزدیک به هشت میلیارد دالر میباشد از طرف شورای ملی بتصویب رسید. که مساوی است با بودجه ده ساله دولتهای سابق افغانستان. بودجه سال ۱۳۹۳ در حدود ۷,۸ میلیارد دلار است که از این مقدار ۲,۶ میلیارد دلار بودجه توسعه‌ای و ۵,۲ میلیارد نیز بودجه عادی است. گفته میشود از این ۵.۲ میلیارد دالر قسمت اعظم آن قرضه و باقی کمکهای کشور های خارجی می باشد.

یا به عباره دیگر مجموع بودجه مالی سال ۱۳۹۳ به شمول بودجه زمان باقی مانده سال ۱۳۹۲، ۴۲۸,۳۷۸ میلیارد افغانی است. که از میان آن ۲۸۰,۴۷۲ و ۱۴۷,۹۰۵ میلیارد افغانی آن به ترتیب به بودجه عادی و انکشافی کشور، اختصاص داده شد.

وزارت مالیه افغانستان در طرح پیشنهادی که به شورای ملی افغانستان ارائه نموده بودند یادآور گردیدند که کاهش ۹ میلیارد افغانی (حدود ۱۶۰ میلیون دلار) درآمد داخلی نسبت به سال گذشته و کاهش میزان کمک‌های خارجی فشار فزاینده را به بودجه دولت افغانستان در سال جاری خورشیدی وارد کرده و این بودجه را با کسر ۴۴۶ میلیون دلاری مواجه کرده است. درآمد داخلی در این سند معادل ۲,۳ میلیارد دلار پیش بینی شده که از این مقدار ۱,۸ میلیارد دلار از مالیات بر درآمد و ۴۷۹ میلیون دلار نیز از منابع غیر مالیاتی و درآمد معادن بدست می‌آید.

مجموع بودجه مورد نیاز وزارت و نهادهای دولت افغانستان ۷,۹ میلیارد دلار اعلام شده که تاکنون ۷,۵ میلیارد دلار آن تامین شده است. از این مقدار ۲,۳ میلیارد دلار از منابع داخلی و ۵,۱ میلیارد دلار از کمک‌های منابع خارجی تامین شده و کسر بودجه دولت نیز ۴۴۰ میلیون دلار اعلام شده است. در طرح جدید بودجه وزارت مالیه افغانستان استدلال کرده است که در سال جاری، دولت با مصرف ۷,۹ میلیارد دلار می‌تواند ۶۶۸ هزار شغل جدید ایجاد کند.

وزارت مالیه در طرح جدید بودجه یادآور شده که میزان بی‌کاری مخفی در این کشور حدود ۷۷ درصد است که بیشتر این بی‌کاری مخفی توسط کسانی ایجاد می شود که در مزارع کشاورزی فعالیت دارند.

این وزارت میزان بی‌کاری را در این کشور ۱۶,۵ درصد اعلام کرده و تاکید نموده که با مصرف این بودجه میزان بیکاری در افغانستان به ۱۱,۶ درصد کاهش خواهد یافت.

وزارت مالیه افغانستان می‌گوید کارمندان دولت از ۳۶۵ هزار نفر در سال ۱۳۸۴ به بیش از ۸۴۵۰۰۰ نفر در سال ۱۳۹۳ رسیده و این کمک بزرگی به رشد اقتصادی افغانستان است.

از ۳ میلیارد دلار بودجه توسعه‌ای سال ۱۳۹۳ خورشیدی ۱,۳ میلیارد دلار آن بودجه‌ای پروژه‌های سال ۱۳۹۲ خورشیدی است که به دلیل اجراء نشدن این طرح‌ها بودجه مصرف نشده و به سال جدید انتقال یافته است. بودجه سال ۱۳۹۳ قبلاً غرض تصویب به شورای ملی داده شده بود. شورای ملی پس از مطالعه و بررسی دو موضوع را مورد جر و بحث قرار داده بودجه را تصویب ننمودند.

۱. چرا دولت بدون مشوره نمایندگان ملت قرضه از کشورهای خارج اخذ نموده است.

۲. کدهای احتیاطی: بودجه کد احتیاطی که برای مصارف ویژه ریاست جمهوری، شورای ملی، مقابله با حالت‌های اضطراری و سایر موارد غیر قابل پیش‌بینی در این کشور هزینه می‌شود در حدود

۵ درصد از کل بودجه افغانستان را تشکیل می‌دهد. دولت در سال ۱۳۹۳ مبلغ ۸۰۰ میلیون دالر را غرض این مقصد تخصیص داده است در حالیکه در سال قبل دولت مبلغ ۹۳ میلیون دالر را تخصیص داده بود. سوال در نزد وکلا پیدا شد که ممکن این پول در یک راه غیر قانونی بمصرف رسانند. صادق زاده نیلی، عضو مجلس نمایندگان گفت با وجودیکه قبلاً درین مورد اعتراض نمودیم ولی در کدهای احتیاطی کدام تغییر وارد نشده و این یک جفا علیه مردم کشور است. او تاکید کرد که امکان دارد از این پول در انتخابات ریاست جمهوری آینده، به نفع کدام نامزد مشخص استفاده شود. شماری از نمایندگان مجلس، تاکید داشتند که مصرف پول کدهای احتیاطی حسابدهی ندارد و پول زیادی در این کدها اختصاص داده نشود. گویند تنها شخص رئیس جمهور و معاونانش، حق مصرف پول کدهای احتیاطی را دارند. به همین دلیل طرح بودجه مالی سال ۱۳۹۳ تصویب نشد و قرار شد که کمیسیون هجده گانه ولسی جرگه با وزارت مالیه، به تفاهم برسند و بعد به رای گیری گذاشته شود. امروز (چهارشنبه ۲۵ جدی) این طرح برای بار دوم به منظور تصویب به صحن عمومی مجلس نمایندگان آورده شد.

امیر خان یار، رئیس کمیسیون مالی و بودجه مجلس نمایندگان طرح بودجه مالی سال آینده را به خوانش گرفت و با واکنش های برخی نمایندگان روبرو شد. عظیم محسنی، عضو کمیسیون بودجه مالی مجلس نمایندگان نیز گفت که در بودجه مالی سال ۱۳۹۳، ۸۰۰ میلیون دالر برای کدهای احتیاطی اختصاص داده شده است. محسنی، تاکید کرد که مصرف این پول ها حساب دهی ندارد و از سوی مقام های حکومتی بی جا مصرف خواهد شد. عمر زاخیلوال وزیر مالیه کشور، نیز در جلسه امروزی مجلس نمایندگان حضور داشت. او در مورد پول کدهای احتیاطی پاسخ مشخصی ارائه نکرد اما گفت که قضیه بین وزارت مالیه و کمیسیون های پارلمان حل شده است. با رایزنی های زیاد طرح بودجه مالی سال ۱۳۹۳، با اکثریت آراء از سوی پارلمان به تصویب رسید و تنها ده نماینده، مخالف تصویب بودجه سال آینده بودند.

بودجه عادی افغانستان برای مصارف اداری و حقوق کارمندان دولت و نهادهای امنیتی به مصرف می‌رسد. آقای کمال می‌گوید که افزایش در آمد داخلی و کمک های جدید نهادهای بین المللی به بودجه اختیاری دولت افغانستان، باعث کاهش کسری بودجه در کشور شده است. بودجه کنونی که توسط شورای ملی تصویب شده کسر بودجه به ۳۳۰ میلیون دلار کاهش یافته در حالیکه در طرح قبلی این مقدار به بیش از ۴۰۰ میلیون دلار می‌رسید.

انتقاد شدید بالای دولت موجوده

طوری که دیده میشود دولت موجوده بجز از قیر ریزی سرکهای ساخته شده کدام پروژه بزرگ بند برق، زراعتی، صنعتی ندارد. معیاد حکومت 13 ساله حامد کرزی بیپایان رسید کابل بدون کانالیزاسیون باقی ماند. سالنگ به همان محضله باقی ماند سرک حلقوی قیصار بالا مرغاب بطول 225 کیلومتر کمافی 45 سال پیش به جایش گذاشته شد. پروژهای توسعهی نا کار آمد در پلان گرفته شده است. افغانستان کنون به تحت کشت ساختن زمینهای لامزروع (کنار آمو و هلمند) ساختن پروژه تولید روغن پنبه گندم خشت شیشه آهن مس پلاستیک، بند برق، بند زراعتی، شکر، پروژه تولید ادویه جات از الف تا ی، تولید ظروف چینی، ساختن لوازم منزل، مواد ساختمانی و سمنت، پروسس چوب، پروسس کاغذ تولید تیل و گاز دیده نمیشود. تمامی این پروژه حیاتی و جلوگیری بازار مصرفی میشود. درینصورت این بودجه یک بودجه ملی نبوده بلکه یک بودجه مصرفی و بدون بازگشت و بازدهی می باشد.

دوستان باید بدانند که پروژه استفاده از آب دریای آمو بزرگترین پروژه حیاتی و سیر ساختن شکم ملت افغان است کسی در نظر نگرفته است. من یقین دارم از این 7.9 میلیارد دالر 1.5 میلیارد آن در راه حقیقی بمصرف نخواهد رسید. دیگران همه به هوا میروند. در طول تاریخ افغانستان بودیجه عادی افغانستان به 5.2 میلیارد نرسیده بود. معلوم نیست که برای 845000 چه گونه معاش داده میشود.

سهم نهادها و وزارتخانه ها از بودجه ۱۳۹۳

- ۱- امنیت ۴۲ درصد
- ۲- زیر بنا و منابع طبیعی ۱۴ درصد
- ۳- آموزش و پرورش ۱۳ درصد
- ۴- زراعت و انکشاف دهات ۸,۳ درصد
- ۵- بهداشت ۴ درصد
- ۶- حکومتداری و حاکمیت قانون ۴ درصد
- ۷- اداره اقتصادی و توسعه بخش خصوصی ۲,۶ درصد
- ۸- مصونیت اجتماعی ۰,۸ درصد
- ۹- مصارف متفرقه ۱۰ درصد

وزارتخانه ها

- ۱- وزارت فوائد عامه / راه سازی ۴۶۴ میلیون دالر
- ۲- وزارت توسعه روستاهای افغانستان ۴۴۴ میلیون دالر
- ۳- وزارت آموزش و پرورش ۹۲۹ میلیون دالر
- ۴- وزارت بهداشت ۲۸۵ میلیون دالر
- ۵- وزارت انرژی و آب ۲۲۴ میلیون دالر
- ۶- وزارت زراعت و آبیاری ۲۲۴ میلیون دالر
- ۷- شرکت ملی برق افغانستان ۱۵۴ میلیون دالر
- ۸- وزارت مالیه / دارایی ۱۰۷ میلیون دالر
- ۹- وزارت دفاع ملی ۱۰۵ میلیون دالر وزارت امور داخله / کشور ۸۶ میلیون دالر

به امید برقرار صلح و یک دولت سالم در کشور